

וְקִוּ נִכְבֵּד שֶׁל הַמִּלְכָּה, בְּתַשְׁעָה
תְּקוּנִים תְּקוּ, ²⁶³ וְהֵם תְּלוּיִם בְּתַשְׁעָה
[תְּקוּנִים] שֶׁל אֲרִיף אֲנִפִּין. אֲבָל בְּזִמְנֵן
שְׁהַדְּבָרִים נִתְקַנִּים, אִזּוּ הַתַּשְׁעָה נִשְׁלָמִים
לְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרִי. ²⁶⁴ וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרִי [תְּקוּנִים]
שְׁלֹמֵעֵלָה מְאִירִים בָּהֶם, וְהֵדִין נִמְתַּק
לְגַמְרִי. וְכֹד צְרִיף לְהַמְשִׁיךְ אוֹתָם [כֹּל
הַשִּׁלְשָׁה עֶשְׂרִי תְּקוּנִים שֶׁל אֲרִיף] לְמִטָּה,
בְּזִמְנֵן שְׁהֵדִין תְּלוּי בְּעוֹלָם. ²⁶⁵ עַד פֶּאן
מִתְקַשְׂרִים תְּקוּנִים שֶׁל זְעִיר אֲנִפִּין
בְּתְּקוּנִים שֶׁל עֵתִיקָא קְדִישָׁא, לְהַוֵּדַע
שְׁהַכֵּל [הוּא] אֶחָד וְדָאִי.

דִּיקְנָא וְקִירָא דְמִלְכָּא בְּט' תְּקוּנִין
אֲתַתְּקַנְתָּ, תְּלִין מְט' דָּא"א. אֲבָל בְּזִמְנָא
דְּאֲתַתְּקַנִּין מְלִין, פְּדִין הַט' אֲשַׁתְּלֵמֵן
בִּי"ג. וְיִי"ג דְּלַעֲלָא נְהָרֵן בְּהוּ, וְדִינָא
אֲתַבְסֵם לְגַמְרִי. וְהַכִּי אֲצַטְרִיף לְאֲמִשְׁכָּא
לְהוּ לְתַתָּא בְּזִמְנָא דְּדִינָא תְּלִיא בְּעֵלְמָא.
עַד הָכָא מִתְקַשְׂרֵן תְּקוּנִין דְּזְעִיר אֲנִפִּין
מִתְקוּנִין דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא, לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא
דְּכֵלָּא חַד וְדָאִי.

ליל י"ג בניסן

קָם אֲבַרְהָם תְּזַקֵּן תְּחַסִּיד, פְּתַח
וְאָמַר, וְדָאִי בְּאֵלּוּ תַשְׁעָה תְּקוּנִים, [יש]
סוּדוֹת שְׁעוּמָדִים לְהוֹדַע, [הַיּוֹת]
שְׁלֹמֵעֵלָה הֵם שְׁלִשָׁה עֶשְׂרִי [תְּקוּנִים],
וְלְמִטָּה הֵם תַּשְׁעָה. [וְזֶה] בְּגִלְל
שְׁהֶאֱרַבְעָה [תְּקוּנִים] תְּרַאשׁוּנִים נִפְלוּ

קָם אֲבַרְהָם סָבָא חֲסִידָא פְּתַח וְאָמַר,
וְדָאִי בְּאֵלִין ט' תְּקוּנִין רְזִין קְיָמִין
לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא, דְּלַעֲלָא אֲנוּן תְּלִיסָר
וְלְתַתָּא אֲנוּן ט'. בְּגִין דְּד' קְדָמָאִין

263. עי' אד"ר קלט, ע"א, ועין חיים ח"א היכל ג', שער ב' יג', פ"ט, ס"ו ע"ב. והם הט' מדות שבפרשת שלח לך, במדבר יד, יח. ועי' בסידור הרש"ש ח"ב, עמ' קכב, שהם: א' ארז, ב' אפיים, ג' רוב חסד, ד' נשא עון, ה' ופשע, ו' ונקה, ז' פוקד, ח' על שלישים, ט' ועל רביעים.

264. עי' היטב בשעה"כ ענין ויעבור, דרוש א', ד"ה דע, מג, ע"א, שנוספים עוד ד' תיקונים ע"י החיזורתי שמאחורי רישא דא"א; ע"ח ש"ג ספ"ה, סג, ע"ב; אדיר במרום ח"א עמ' קטז: "אך הד' חזורתי דעל קדלא, הם עושין פעולה יותר גדולה מן האורות האחרים, שהם נמשכים למטה בז"א עצמו להשלים הדיקנא שלי", ועי' לעיל הערות 167-168.

265. עי' אד"ר קלא, ע"א, ד"ה תאנא בצניעותא, שבחודש תשרי בהימים הנוראים, ה"ג אלה נמצאים בעולם. וכו'; וגם ע"י תפלת ויעבור נשלמים תיקוני הדיקנא, עיין קיצור הכוונות עמ' כ; פחו"ד, שערי רמח"ל עמ' רכ: "ולפעמים ז"א עצמו ישוב בן י"ג תיקונים, וזה יורה על שוב הדין לרחמים. וזה הענין של י"ג מדות של ויעבור"; שערי רמח"ל כללי חכמת האמת, שם עמ' שלח, ס' ס: "ואלו ה"ג תיקוני דיקנא הם ה"ג מידות של רחמים שהזכיר מרע"ה בפרשת כי תשא... "מי אל כמכה" הם השמות של התיקונים במקומם בארץ, ואותם של "אל רחום" הם השמות של התיקונים כשמשלשלים למטה בז"א, להתלבש בדיקנא שלי".

מִמְנוּ, וְנִשְׁאָרוּ תִשְׁעָה²⁶⁶. וְאֵלּוּ הַתְּשֻׁעָה
 יוֹצֵאִים מִתּוֹךְ הַשְּׁלִשָּׁה עֶשֶׂר [שֶׁל אֲרִיד] וְהָכֵי אֲתַחֲזִי
 שְׁלֹמֶעֱלָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה נִרְאָה שֶׁהַכֹּל קָיָם
 בְּיַחְדָּו אַחַד. וּבְזִמְנֵי שִׁיתָקֹן לְמִטָּה תִקְוֹן
 שְׁלָם, אִי [זְעִיר אֲנִפִּין] יִהְיֶה כְמוֹ לְמַעְלָה
 מִפֶּשׁ [בְּשִׁלְשָׁה עֶשֶׂר תִּקְוִינִים].

אֲתַנְטִילוּ מִנָּה וְאִשְׁתָּאֲרוּ ט', וְאֵלִין ט'
 נִפְקִין מִגּוּ י"ג דְּלַעֲלָא. דְּהָכֵי אֲתַחֲזִי
 דְּכֵלָּא קָאִים בְּיַחְדָּו חַדָּא. וּבְזִמְנָא
 דְּאֲתַתְקֹן לְתַתָּא תִקְוִנָא שְׁלִים, כְּדִין
 יִשְׁתַּפַּח כְּגִוְנָא דְּלַעֲלָא מִמֶּשׁ.

הַתְּקוּן הַרְאִשׁוֹן²⁶⁷, יוֹצֵאֹת שְׁעֵרוֹת
 מִתַּחַת לְפִתְחֵי שְׁלֹשָׁתָּם, שְׁעֵרוֹת עַל
 גְּבִי שְׁעֵרוֹת. וְגַם כָּאֵן [הַתְּקוּן] הוּא: אֵל,
 כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה [בְּאֲרִיד]. שְׁנֵים כָּאֵן צָרִיד
 שְׁיִכְלָל הַכֹּל בְּסוּד שֶׁל אֵל הָאֲמֹר
 [בְּאֲרִיד], שְׁהוּא כֹּלָּל שֶׁל שְׁלִשָּׁה
 עוֹלָמוֹת,²⁶⁸ שְׁהֵם כֹּלָּל שֶׁל כֹּל [הַשְּׁבָעָה
 מְלָכִים] וְדָאִי.

תִּקְוִנָּא קְדָמָאָה נִפְקִין שְׁעָרֵי מִתַּחַת
 פִּתְחָא דְּאוּדְנִין נִימִין ע"ג נִימִין. וְהָכֵא
 נְמִי אִיהוּ אֵל כְּגִוְנָא דְּלַעֲלָא, דְּהָכֵא נְמִי
 אֲצִטְרִיד לְאֲתַפְלָלָא כֵּלָּא בְּרִזָּא דְּאֵל
 דְּאֲתַמְר, כֵּלָּא דְּתַלַּת עֲלָמִין, דְּאֲנוּן
 כֵּלָּא דְּכֵלָּא וְדָאִי.

הַתְּקוּן הַשְּׁנִי, שְׁעֵרוֹת סוּבְבוֹת אֵת
 הַפָּה לְמַעְלָה וְלְמַטָּה. וּכְאֵן [בְּתִקְוֹן הַזֶּה]
 שְׁנֵי תִקְוִינִים נִכְלְלוּ כְּאֶחָד.²⁶⁹ שְׁהָרִי בִּיּוֹן
 שְׁנַעֲשׂוּ לְמַעְלָה [בְּאֲרִיד] תִּקְוִינִים
 עֲלִיּוֹנִים, [אוֹתָם] הַתְּקוּינִים שְׁלֹא
 הִצְטַרְכוּ לְמִטָּה הַתַּחְבְּרוּ כְּאֶחָד. וְזֶה
 סוּד, שְׁהַשְּׁעֵרוֹת הַתַּחֲלִילוּ לְמַעְלָה וְיִצְאוּ
 סְבִיב הַפָּה, שְׁשֵׁם [בְּאֲרִיד בְּתִקְוֹן הַשְּׁנִי]
 הַמְתָּקוּ אוֹתָם ש"ךְ דִּינִים שְׁנַאֲמְרוּ
 [אֲמַנְם כָּאֵן לֹא, נְמַתְקִין]. וְאַחַר כֵּן תִּקְוֹן
 [בְּאֲרִיד] תִּקְוֹן אַחַר [וְהוּא הַתְּקוּן
 הַרְבִּיעִי], וְיִרְדּוּ הַשְּׁעֵרוֹת תַּחַת הַפָּה.
 אֲבָל כְּאֶשֶׁר [תִּקְוִינִים אֵלּוּ] הִגִּיעוּ וְנִגְלוּ

תִּקְוִנָּא תִנְיָנָא שְׁעָרִין סַחְרִין לְפוּמָא
 עֲלָא וְתַתָּא. וְהָכֵא תְרִין תִּקְוִינִין אֲתַפְלִילוּ
 כְּחַדָּא. דְּהָא בִּיּוֹן דְּאֲתַעֲבִידוּ לְעֲלָא
 תִּקְוִינִין עֲלֵאִין, תִּקְוִינִין דְּלֹא אֲצִטְרִיכוּ
 לְתַתָּא אֲתַחְבְּרוּ כְּחַדָּא. וְרִזָּא דָּא שְׁאֲרוּ
 שְׁעָרֵי לְעֲלָא וְנִפְקֹן עַל פּוּמָא, וְתִמְן
 אֲתַבְּסְמוּ אֲנוּן ש"ךְ דִּינִין דְּאֲתַמְרוּ.
 לְבַתֵּר תִּקְוִנָּא אַחְרָא אֲתַתְקֹן, וְנִתְתִי

266. ע"י גם שעה"כ ענין ויעבור, דרוש א', ד"ה והנה בעת.

267. ע"י א"ד קלט, ע"א, ובספרא דצניעותא פ"ג זוהר תרומה ח"ב, קעז, ע"ב.

268. המבוארים באד"ר קלב, ע"א, בלע יובב וחושם, וע"ע לעיל הערה 157, 159.

269. ואילו באריך הם שני תיקונים, השני והרביעי.

למִפְּנֵי [בְּזַעַר אֲנָפִין], הַכֹּל [דְּהִינוּ שְׁנֵי
תְּקוּנִים אֵלּוּ] נִמְצָא בְּחִבּוּר אֶחָד, בְּתַקּוּן
אֶחָד, וְדַאי. וְזֶה [כְּלֹמֶר הַשְּׁעֵרוֹת
שֶׁנִּמְצְאוּ סְבִיב הַפֶּה שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין]
עוֹמֵד לְקַחַת מִהָאוֹר עַל דְּרָךְ [שֶׁנַּעֲשֶׂה]
לְמַעַלָּה, שְׁלֹא יִתְפַּשֵּׁט אֶלָּא בְּשַׁעוֹר
שְׁלֹם.

הַתְּקוּן הַשְּׁלִישִׁי, אֲרַחֲוֹת עוֹמְדוֹת עַל
הַפֶּה וְתַחַת הַפֶּה, וּמְלֵאִים שְׁעֵרוֹת
זַעִירוֹת חֲזָקוֹת [וְלֹא כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָא בְּאֲרִיךְ,
שֶׁהָאֲרַחֲוֹת נְקִיּוֹת מִשְׁעָר], שְׁהָרִי כָּאֵן
מְקוֹם הַדִּין הוּא,²⁷⁰ וְכֹךְ צָרִיךְ.²⁷¹

הַתְּקוּן הַרְבִּיעִי, עוֹלוֹת הַשְּׁעֵרוֹת
וּמְכַסּוֹת הַלְחָיִים פְּרָאוּי. וְגַם כָּאֵן כְּמוֹ
לְמַעַלָּה, עוֹמֵד [הַתְּקוּן] פְּדִי לְהַמְתִּיק
אֶת הַדִּין, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר [בְּאֲרִיךְ, בְּתַקּוּן
הַשְּׁשִׁי]. אֲבָל בֹּא וּרְאֵה, אֵלּוּ הַדִּינִים שֶׁל
מִנְצַפֵּ"ד שְׂרָאוּיִם לְהַמְתִּיק [כָּאֵן]. אֲבָל
ש"ך, נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם: אֵין חֲבוּשׁ מִתּוֹר
עֲצֻמוֹ מִבֵּית הָאֱסוּרִים²⁷² (בְּרֻכּוֹת ה,ב),
שְׁהָרִי זֶה [הַש"ך] נוֹדַע בְּסוּד שֶׁל
הָעוֹלָמוֹת הָרֵאשׁוֹנִים²⁷³ וְהַדְּבָר [כְּלֹמֶר
הַשְּׁבִירָה] נַעֲשֶׂה לְמִפְּנֵי [בְּזַעִיר אֲנָפִין],
וְלֹא לְמַעַלָּה. לְפִיכֹךְ לְהֵיוֹא שְׁלֹמֵעֵלָה
עוֹלָה הַדְּבָר [לְתַקּוּן אֶת הַש"ך]. וְכִיּוֹן

שְׁעָרֵי תַּחֲוֹת פּוּמָא. אֲבָל כִּד מְטו
לְאַתְגְּלָאָה לְתַתָּא, כְּלֹא אֲשַׁתְּכַח בְּחִבּוּרָא
חַד בְּתַקּוּנָא חַדָּא וְדַאי. וְדַא קָאִים
לְנִטְלָא נְהִירוֹ כְּגוֹנָא דְלַעֲלָא, דְלֹא
לְאַתְפְּשִׁטָא אֶלָּא בְּשִׁיעוּרָא שְׁלִים.

תְּקוּנָא תְּלִיתָאָה אֲרַחֲוִין קִימִין עַל
פּוּמָא וְתַחֲוֹת פּוּמָא, וּמְלִין שְׁעָרִין
זַעִרִין תְּקִיפִין. דְּהָא הָכָא אֲתֵר דְּדִינָא
אִיהוּ, וְהָכִי אֲצַטְרִיךְ.

תְּקוּנָא רְבִיעָאָה סְלִקִין שְׁעָרֵי וְחַפְּיִין
עֲלֵעִין פְּדָקָא חֲזִי. וְהָכָא נְמִי קָאִים
כְּגוֹנָא דְלַעֲלָא לְבִסְמָא דִּינָא כְּמָה
דְּאַתְמַר. אֲבָל תָּא חֲזִי אֵלִין דִּינִין
דְּמִנְצַפֵּ"ד דְּאַתְחֲזוּן לְאַתְבְּסָמָא. אֲבָל
ש"ך כְּהוּ אֲתַמַּר דְּאִין חֲבוּשׁ מִתּוֹר עֲצֻמוֹ
מִבֵּית הָאֱסוּרִים (בְּרֻכּוֹת ה:). דְּהָא דָּא
כְּרָזָא דְעֲלִמִין קְדָמָאִין אֲשַׁתְּמוּדַע, וּמְלָה
לְתַתָּא הוֹת וְלֹא לַעֲלָא. כְּגִין כְּךָ לְהֵיוֹא
דְלַעֲלָא סְלִקַת מְלָה. וְכִיּוֹן דְּאַתְתְּקוּן

270. גם כאן נכללו שני תיקונים יחד, ג' וה'.

271. עי' אדר' קמ, ע"ב, שלא נקראת כאן בז"א הוא אורחא "עובר על פשע" כמו באריך, בגלל השערות שיש באותו אורחא.

272. היינו הז' מלכים, שהם ז' פעמים אד"ם כמנין שט"ו, ועוד ה' של בינה, סה"כ, ש"ך. ועי' לעיל הערה 169 ו-171.

273. שבחינת ש"ך הם המלכים בעצמם, ומקומם כאן בז"א.

לְעֵלָא תוּ לָא אַצְטְרִיף לְתַמָּא, וְתַרִּין
תְּקוּנִין בְּחָדָא אַתְחַבְּרוּ.

שְׁתַּקּוּן לְמַעְלָה, שׁוּב לֹא צְרִיךְ [לְהַתְּקוּן]
לְמַטָּה, וְשְׁנֵי תְּקוּנִים בְּאֶחָד הַתְּחַבְּרוּ.²⁷⁴

תְּקוּנָא חֲמִישָׁאָה תְּרִין תְּפִיחִין אַתְחַזִּין
בְּדָקָא יָאוּת. וְהָכָא נְמִי בְּגוּנָא דְלַעֲלָא
אֲנוּן קִימִין לְבִסְמָא דִּינָא בְּדָקָא יָאוּת.

הַתְּקוּן הַחֲמִישִׁי, שְׁנֵי הַתְּפִיחִים [שָׁל
הַפְּנִים] נִרְאִים פְּרָאוּי. וְגַם כְּאִן כְּמוֹ
לְמַעְלָה [בְּאֲרִיךְ בַּתְּקוּן הַשְּׁבִיעִי], הֵם
עוֹמְדִים לְמַתַּק הַדִּין פְּרָאוּי.

תְּקוּנָא שְׁתִּיתָאָה נְחִית חַד חוּטָא עַד
רִישָׁא דְמַעוּי. וְדָא מְזַלָּא בְּגוּנָא דְלַעֲלָא
וְדָאִי. וְאִי תִימָא מְזַלָּא דְלַעֲלָא קָאִים
לְאַפְקָא מְלִין לְתַמָּא, הַהוּא דְלַתְּמָא
לְמָאן? אֵלָא לְיַעֲקֹב וְרַחֵל וְדָאִי. וְעַם כָּל
דָּא דִּיקְנָא קִימַת לְיַעֲקֹב, לְאַשְׁתַּפְּחָא
בְּגוּנָא עֲלָאָה בְּדִיוקְנָא שְׁלִים.

הַתְּקוּן הַשְּׁשִׁי, יוֹרֵד חוּטָא אַחֲרָד²⁷⁵ עַד
רִישׁ הַמַּעֲוִים [וְזוֹה הַחֹהָ, וְאִינוּ מְנַיַע עַד
הַטְּבוּרָה²⁷⁶ כְּמוֹ מְזַלָּא שְׁלֹ אֲרִיךְ בַּתְּקוּן
הַשְּׁמִינִי]. וְזוֹה הַמְּזוּל כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה וְדָאִי.
וְאִם תְּאֹמַר, הַמְּזוּל שְׁלַמְעֵלָה עוֹמֵד
לְהוֹצִיא הַדְּבָרִים לְמַטָּה, [אִם כֵּן] הַהוּא
[מְזוּל] שְׁלַמְעֵלָה בְּשִׁבְלֵי מִי? אֵלָא לְיַעֲקֹב
וְרַחֵל וְדָאִי. וּבְכָל זֹאת, נְמַצָּא זְקוּן אֲצִל
יַעֲקֹב²⁷⁷ בְּדִי לְהִיּוֹת כְּמוֹ לְמַעְלָה, בְּדִיוקוּן
שְׁלֵם.

תְּקוּנָא שְׁבִיעֵאָה פּוּמָא אַתְפְּנִי סְחוּר
סְחוּר בְּגוּנָא דְלַעֲלָא וְדָאִי.

הַתְּקוּן הַשְּׁבִיעִי, הֶפְּה פְּנִי [מִשְׁעֵרוֹת]
סְבִיב סְבִיב כְּמוֹ לְמַעְלָה [בְּאֲרִיךְ בַּתְּקוּן
הַשְּׁנַיִם עֶשְׂרִי], וְדָאִי.

תְּקוּנָא תְּמִינָאָה שְׁעִרֵי נְחַתִּין תְּחֹת
דִּיקְנָא חֲפִין עַל קְדָלָא. תָּא חֲזִי לְעֵלָא
חֲפִין עַל גְּרוּנָא, דְּהָכִי אַצְטְרִיף. אֲבָל

הַתְּקוּן הַשְּׁמִינִי, שְׁעֵרוֹת יוֹרְדוֹת תַּחַת
הַזְּקוּן, וּמְכַסּוֹת אֶת הָעוֹרְפָא. בָּא וְרֵאָה,
[הַשְּׁעֵרוֹת] לְמַעְלָה [בְּאֲרִיךְ בַּתְּקוּן
הָעֶשְׂרִי] מְכַסּוֹת אֶת הַגְּרוּן, שְׂכָד צְרִיךְ
[בְּדִי לְשַׁבֵּר אֶת הַסְּטְרָא אַחֲרָא]. אֲבָל

274. פי' בתיקוני דאריך התיקון השני והשישי תפקידם להמתקת הש"ך והפ"ר דינים. וכאן בז"א שני התיקונים הנ"ל "התחברו כאחד", כיון שהתיקון של הש"ך כבר נעשה.

275. עי' אד"ר קל"ט ע"א, נפיק שערא כחד חוטא, והיינו שיוצאים השערות בשורה אחת ובהמשך אחד עד החזה.

276. עי' אד"ר, שם, וז"ן רקח, אות ט"ו שם.

277. ראה לקמן בתיקון הנוקבא.

כאן [השערות] מכסות את הערף, פדי להסתיר אותו [מהחיצונים]. שהרי למעלה [בארץ] לא יכולים החיצונים להסתכל. אבל למטה [בזעיר אנפין] שהיו יכולים, צריך פסוי. אבל בזמן שהתקונים נשלמים למטה [בזעיר אנפין, להיותם שלושה עשר], כך גם הם יהיו כמו למעלה ממש [דהינו, שיכסו את הגרון, ולא את הערף].

התקון התשיעי, השערות נמצאות בלן בהשוואה [אחת] עד לאלו שיודרות עד ראש המעים. וגם כאן התקונים מתחברים [להכלל בתשיעי], פיון שתקנו למעלה [כל אחד במקומו], התחברו למטה [בתקון התשיעי], כמו שנתבאר [בתקון השלשה עשר של ארץ]. שהתקון הזה [של שלושה עשר תקונים] לא נראה כך למטה [בזעיר אנפין] אלא בזמן שגשלים על ידי התקון פראוי. וכך צריך להראות למטה כמו למעלה. אבל בזמן שלא גשלים [התקון], [התקוני תקון של ז"א] הם תשעה. למה תשעה? אלא סוד של הכל הוא בשלשה תקן, והם עתיקא קדישא ועיר אנפין ונקבא. שהרי על אבא ואימא נאמר: הנסתרות ליהוה אלהינו (דברים כט, כח), שבמזל נכללו [אבא ואימא] כמו שנתבאר.²⁷⁸ נמצא שהכל נתקן בשלשה, ימין שמאל ואמצע. עתיקא קדישא -

הכא חפין על קדלא, בגין לכסאה עליה. דהא לעלא לא יכלין אחרנין לאסתכלא. אבל לתתא דהו יכלין, אצטריך פסויא. אבל בזמנא דאתמלין תקונין לתתא, ה"נ אנון פגונא דלעלא ממש.

תקונא תשיעאה שערי קימין פלהו בשקולא עד אנון דנחתין עד רישא דמעין. ה"נ אתחברו תקונין, פיון דאתתקנו לעלא אתחברו לתתא כמה דאתמר. דהא תקונא לא אתחזי הכי לתתא, אלא בזמנא דאשתלים בתקונא פדקא יאות. לאתחזאה דהכי איהו לתתא פגונא דלעלא. אבל בזמנא דלא אשתלים ט' אנון. אמאי ט' ? אלא רזא דכלא בתלת אתתקון, ואנון עתיקא קדישא זו"נ. דהא או"א אתמר בהו הנסתרות לה' אלהינו (דברים כט כח) דבמזלא אתפלילו כמה דאתמר. אשתכח פלא בתלת אתתקון, ימינא שמאלא ואמצעיתא. עתיקא קדישא

278. בסוד של שלשה הויר"ת ואחד הכולל, עיי' לעיל בתחילת האידרא, ד"ה אבל ת"ח גולגולתא דא, והערה 73 שם. ועיי' לעיל הערה 220, וכן בשעה"כ, חזרת העמידה, דרוש ה', ד"ה הנה, מא, ע"א, כתב: דמטעם זה לא נראו באבא ואימא תיקוני דיקנא; ועיי' קל"ח, פתח קה, עמ' שט.

הוא תימין. זעיר אנפין - האמצע, השכינה - השמאל. ובזמן שזעיר אנפין עומד למטה, תימין לא נראה שם, וזה עתיקא קדישא. לפיכך הם תשעה ולא יותר.²⁷⁹ אבל בזמן [שזעיר אנפין] נראה בתקון שלם פמו למעלה, גם בו יהיו שלשה עשר [תקונים בזקנו], אז: יהיה יהוה אחד ושמו אחד²⁸⁰ (זכריה יד). [וזה] לעתיד לבוא, כשיתקן הכל להיות בתקון שלם תמיד בכל זמן,²⁸¹ אז הכל ימצא בתקון זה פראוי.

עד כאן עומדים הדברים בתקוני המלך הקדוש [זעיר אנפין]. מפאן ולהלאה תקונים של השכינה,²⁸² שתלוים בזעיר אנפין.

איהו ימינא, ז"א אמצעיתא, שכנינתא שמאלא. ובזמנא דזעיר אנפין קאים לתתא, ימינא לא אתחזי תמן, ודא עתיקא קדישא. בגין כך ט' אנון ולא יתיר. אבל בזמנא דאתחזי בתקונא שלים פגונא דלעלא, בה נמי תליסר אנון. פדין יהיה ה' אחד ושמו אחד (זכריה יד ט). לזמנא דאתי דיתתקן כללא למהוי בתקונא שלים תדיר בכל זמנא, פדין כללא ישתפח בתקונא דא פדקא חזי.

עד הכא קימין מלין בתקונין דמלכא קדישא. מפאן ולהלאה תקונין דשכינתא דתלין בזעיר אנפין.

279. שאריך כולו חסד, וכשז"א למטה [בקטנות, אין לו הוי"ה של הימין; עי' פח"ד סי' פד, שער עמ' ריט רכ; ועי' לעיל הערה 266 וכל הפסקה שם.

280. יהיה יה"ה (רמו לעתיקא קדישא - אריך) אח"ד (בבחינת י"ג תיקוני דיקנא שלו) ושמו (רמו לד"א, וגם הוא יהיה) אח"ד (דהיינו בעל י"ג תיקונים).

281. בזמן הזה ישנם ט' תיקוני דיקנא בז"א ורק בברכת כהנים, באמירת ויעבור ובימים נוראים יש גם בז"א י"ג, ראה שעה"כ מ, ע"ד.

282. הגם שבשער הכוונות יש אזכור לתיקוני דיקנא של הנוקבא, עי' שעה"כ, חזרת העמידה, מא, ע"א: ד"ה אבל דיקנא בנוק' דד', הוא נוק' - ואין בה שערות; אמנם מחדש רבינו כאן פירוטי תיקוני הנוקבא, דברים שלא התגלו לפניו; ראה אגרת רמח"ל לרבו (כו טבת הת"ץ): "ענין שש תיקוני הנוקבא נרמזו בדברי האר"י זלה"ה בענין ברכת כהנים בסוד שש מעלות לכסא"; פח"ד סי' יט, עמ' קנו: "הנוקבא דז"א - רחל, יש בה ג"כ השערות בראשה, והם בסדר אחר, והם ט"ו נימין, וצבען ארגמן. ושש הארות [במקום הזקן] יש בפניה מבחינת תיקוני הדיקנא של ז"א. אבל הם אין בהן שערות, אלא אותן המקומות שיש בהם התיקונים בז"א, יש הארה לבחינתם בנוקבא. ולפעמים נעשים ט"; עי' מה שכתבנו בס"ד באור הגנוז עמ' סג-עט, מאמר דא שירותא ודא סיומא, שהרמח"ל הוא בחינת הסיומא, וגילה לנו סוף המאורעות, דהיינו תיקוני הנוק'.

פתיחה לתיקוני נוק'

קום רב המנונא הוקן ועורר
האהבה של השכינה אצל המלך.

קום רב המנונא סבא, אתער רחימו
דשכינתא לגבי מלכא.

קום רב המנונא הוקן, פתח ואמר:
אני לדודי ודודי לי, הרועה בשושנים
(שיר ו,ג). השכינה, ודאי היא חלק
מהקדוש ברוך הוא,²⁸³ ולפיכך תשוקתו
של הקדוש ברוך הוא לגבה היא
תמידית. בא וראה, בזמן שנכנסים
המוחות העליונים בראש המלך²⁸⁴
ועומדים בו, אז יוצא דעת אחרי
הערף,²⁸⁵ ושם יוצא דיוקן אחד, וזה
השכינה העליונה, ונקראת לאה.²⁸⁶
ובזמן שהיובל ההוא [אימא] היה עומד
למעלה, אז האורות יוצאים ומתפשטים
בזעיר אנפין, בסדר אחד עד החזה,²⁸⁷
ואז מתקנת לאה זו במוחות שלה,
ובתקונים שלה בראוי. אחר כך המוחות
יורדים ומתפשטים למטה [בנצח הוד
של זעיר אנפין], ושם יוצאת רחל, אחר
החזה עד סוף הגוף,²⁸⁸ [והיא] השכינה
התחתונה.²⁸⁹ וכאן עומדים האורות
בהארה של הכל.

קום רב המנונא סבא פתח ואמר, אני
לדודי ודודי לי הרועה בשושנים (שיר ו
ג). שכינתא ודאי חולקא מקדשא בריך
הוא איהי, ובגין כך תיאובתא דקדשא
בריך הוא לגבה איהו תדיר. תא חזי
בזמנא דעילין מחין עלאין ברישא
דמלכא וקמין בה, כדין נפיק דעת
לבתר קדלא, ותמן אפיק דיוקנא חד
ודא שכינתא עלאה ואתקריאת לאה.
ובזמנא דההוא יבלא הנה קאים לעלא,
כדין נפקין נהורין ומתפשטין בזעיר
אנפין בסדרא חד עד חדוי. וכדין
אתקנת האי לאה במחין דילה,
ובתקונין דילה בדיקא חזי. לבתר נחתין
מחין ומתפשטין לתמא, ותמן נפקת רחל
בתר חדוי עד סופא דגופא, שכינתא
תמאה. הכא קמין נהורין בנהירו
דכלא.

283. השכינה היא חלק אחד של ז"א, היינו ספירת מלכות שלו, ועי' פח"ד, סי' עד.

284. הוצאת הנוק' ע"י מלכות דאימא המתלבשת בז"א בסוד מוחין, עי' ע"ח ח"ב היכל י', שער ה', ס"א ע"ד.

285. עי' באדרא זוטא רצה, סע"ב, ועי' גם באד"ר קמא, ע"ב.

286. עי' ע"ח ח"ב, נט, ע"ד, שמקום עמידת לאה היא בדעת דז"א. ועי' שער פח"ד, עמ' קמא, סי' ד, כללים ראשונים.

287. שם בע"ח, דלאה מלבישה עד חזה דז"א.

288. עי"ש.

289. עי"ש בע"ח ס', ע"א דלאה תלויה בה' ראשונה דהו"ה, ולכן נקראת ה' עילאה בח' אימא, ורחל היא בה'

הראש של השכינה, [בנינו] כמו ראש המלך, בחסד וגבורה תקנה ודאי,²⁹⁰ [דהינו] שהתחברו ביהוא העמוד האמצעי [תפארת - חזוה - של ועיר אנפין]. ואז שם נעשה הראש הנה [של השכינה].

רישא דשכינתא בגווא דרישא דמלכא בחו"ג אתתקנת ודאי דאתחברו ביהוא עמודא דאמצעיתא. וכדין תמן אתעבדת רישא דא.

המוחות של הראש, שנים הם.²⁹¹ והם חכמה ובינה,²⁹² מצד של נצח והוד [של ועיר אנפין],²⁹³ שמשם נתקנה ודאי בסוד של ימין ושמאל פאחד. שפך לשני צדדים עומדת, להמצא הכל בתקון שלם.

מחין דרישא תרין אנון. ואנון חכמה ובינה מסטרא דנ"ה, דמתמן אתתקנת ודאי ברזא דימינא ושמאלא פחדא. דהכי לתרין סטריין קומת, לאשתפחא פלא בתקווא שלים.

דעת [של השכינה] עומד למטה בסוד של צדיק [היסוד של ז"א],²⁹⁴ שעל ידו נתקנת בתקוניה, מצד שלה ממש,²⁹⁵ להיותה השמאל, פגוד ועיר אנפין שהוא הימין.

דעת קאים לתתא ברזא דצדיק, דבה אתתקנת בתקוניהא מסטרא דילה ממש, למחוי שמאלא לקבל ז"א דאיהו ימינא.

תחתונה בחי' מלכות שכינה תחתונה, לסיכום לגבי בנין הנוקבא, ראה פח"ד סי' עה, עמ' רח: "להבנות - יורדת ונבנית בנה"י ד"א כדרך שנבנה ז"א באימא. אך בנינה מאחוריו. ואז הת"ת ד"א נעשה בה כתר, והנה"י - חב"ד חג"ת נה"ם, ואז היא פרוץ שלם".

290. אולם בחו"ג ד"א, ולא דאו"א, כמבואר באד"ר, קמא, ע"ב.

291. אד"ז רצו, ע"א, ועי' ע"ח ח"ב, מו, ע"ד.

292. ע"ח ח"ב, מה, סע"א.

293. שם נג, ע"ב, אותיות ב"ח ג"ז. ועי' שע"ר, פח"ד, סי' כ, עמ' קנו, ואפשר לומר שהם בסוד של ימין ושמאל כאחד משום שנ"ה נקראים שתי פלגי גופא.

294. כלומר כנגד יסוד ד"א, שנותן לה ה' גבורות, שם נ, ע"ב; ובאוצרות חיים נה ע"ב; כללים ראשונים כלל כז, כט; והדעת כאן אינו בבחי' מוח, כי לנוקבא אין מוח דעת בראש; אמנם באוצרות רמח"ל, עמ' קטז, כתוב: "והמוחין הם ג', בין ב"א בין בנוקבא, אלא שיש חילוק א' ביניהם, שבדעת ד"א יש בו חו"ג, ובדעת דנוק' אין בו כי אם גבורות, בסוד: נשים דעתן קלה".

295. דעת מקבלת ה' גבורות של אימא שגם כן עומדות בצד שמאל, ועי' פח"ד שם.

השערות של הראש, אדמות
 כארגמן,²⁹⁶ והם חמש עשרה נימים.²⁹⁷
 וזה סוד, י"ה [פנגד חכמה ובינה], אלו
 שני מוחות שנמצאים בראשה, שמשם
 יוצאות שערות אלו. אם תאמר, שערות
 אלו, לאן הולכות [ומשפיעות]? אלא
 בא וראה, כאן סוד: שער באשה
 ערוה²⁹⁸ (ברכות כד, ב). בא וראה, כל
 התקונים של השכינה הם עבור
 העולמות שלמטה. ואלו השערות, גם
 בן יודות מהמוחות אט אט למטה,
 בפתר. אבל פיון שהן דינים,²⁹⁹ צריכה
 האשה לכפות אותן, כדי שלא יתדבקו
 בקו אותן כוחות הטמאה. אבל בפתר
 יורד הדבר ודאי.

העינים של הראש, שתי עינים הן,
 ימין ושמאל, וכך צריך ודאי. ומצד של
 המלך נטלת אותן.³⁰⁰

מצח זה עומד גם בן לכפות את
 הקלפות.

החוטם, [הארץ] הוא היפי של הפרצוף
 ודאי. בו נמצאים שע"ה [שלוש מאות

שערי דרישא סומקן פארגונא, ואנון
 ט"ו נימין. ורזא דא י"ה. אלין תרין
 מחין דקומין ברישא, דמתמן נפקין
 שערין אלין. אי תימא שערין אלין לאן
 אזלין. אלא תא חזי הכא רזא שער
 באשה ערוה (ברכות כד.). תא חזי כלהו
 תקונין דשכינתא בגין עלמין דלתתא
 אנון. ושערין אלין נמי הכי נחתין מניהו
 בטמירו טפין טפין לתתא. אבל בגין
 דאנון דינין אצטריכת אתתא לכסאה
 להו, בגין דלא יתדבקון בהו אנון
 מסאבין, אלא בטמירו נחתת מלה ודאי.

עינין דרישא תרין עינין אנון ימינא
 ושמאלא, והכי אצטריך ודאי. מסטרא
 דמלכא נטלת לון.

מצחא דא נמי קאים לאכפיא קליפין.

חוטמא שפירו דפרצופא ודאי. בה
 קימין שע"ה נהורין מנהרין. דהא

296. אד"ר קמא, ע"ב.

297. פחוד סי' יט, עמ' קנו: "הנוקבא דז"א - רחל, יש בה גם כן השערות בראשה, והם בסדר אחר, והם ט"ו נימין, וצבען ארגמן".

298. עי' אד"ר קמב, ע"א.

299. ע"ח, היכל ג, שער ב, י"ג, פ"ה שיג, כלל ב', סג, ע"ג.

300. עי' זחר פנחס רנו, ע"ב.

שְׁבָעִים וְחֲמֵשׁ] אֲוֵרוֹת מְאִירִים.³⁰¹ שְׁהָרִי
בְּחֻטָּם [הַזֶּה] הַגְּבוּרוֹת נִמְצְאוֹת. וּלְפִיכֶךָ
אֲוֵרוֹת אֵלּוּ נִמְצְאוּ פְּדִי לְהַמְתִּיק אוֹתוֹ,
וְכֵן צְרִיךְ.³⁰² וְזֶה סוּד: וַיִּשְׁעַי יְהוָה אֶל
הַכֵּל וְגו' וְאֶל קִיָּן וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה
(בְּרֵאשִׁית ד ד-ה). שְׁהָרִי עַל יְדֵי שׁ"ע אֵלּוּ
[שֶׁל אֲרִיף]³⁰³ הִיא צְרִיכָה לְהַתְמַתֵּק
בְּסוּד שְׁלֹמֶעֱלָה, וְאִזּוּ מְנוּחָה נִמְצָאת.

הַפְּנִים שֶׁל הַשְּׂכִינָה, שֶׁשָּׁה תְּקוּנִים
נִמְצְאוּ בָהֶם,³⁰⁴ מִצַּד שֶׁל שֶׁשָּׁה תְּקוּנִים
שֶׁל זְעִיר אֲנַפִּין. אִם תֹּאמַר, שֶׁיֵּשׁ שָׁם
[בְּפְנִים שְׁלֵה] שְׁעוֹת? לֹא כֵן, אֲלֵא
בְּזִמְנֵן שֶׁהַדְּבֵק הַפְּלִד בְּשְׂכִינָה בְּאוֹתָן
נְשִׁיקוֹת שֶׁל אֲהָבָה, מְאִירִים שֶׁשָּׁה
מְקוֹמוֹת אֵלּוּ בְּפְנִיהָ, כִּנְגַד שֶׁשָּׁה
[מְקוֹמוֹת] אַחֲרֵים [תְּקוּנֵי דִיקָנָא] שֶׁלוֹ.

הַתְּקוּן הַרְאִשׁוֹן, כִּנְגַד שְׁתֵּי הַפְּאוֹת
[שֶׁלוֹ] פָּאן וְכָאן. [כִּנְגַד תִּיקוּן א' דו"א]

הַתְּקוּן הַשְּׁנִי, סְבִיב הַפָּה לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה. [כִּנְגַד תִּיקוּן ב' דו"א]

הַתְּקוּן הַשְּׁלִישִׁי, שְׁתֵּי אוֹרְחוֹת לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה. [כִּנְגַד תִּיקוּן ג' דו"א]

חֻטְמָא תַּמָּן גְּבוּרָאן קְזִמִּין, וּבְגִינִן כְּדִ
נְהוּרִין אֵלִין מִשְׁתַּכְּחִין הָכָא לְבִסְמָא לְהָ,
וְהָכִי אֲצַטְרִיף. וְרָזָא דָּא וַיִּשְׁעַי ה' אֶל
הַכֵּל וְכוּ' וְאֶל קִיָּן וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה
(בְּרֵאשִׁית ד ד-ה). דְּהָא בְּשׁ"ע אֵלִין
אֲצַטְרִיכָת לְאַתְבְּסָמָא בְּרָזָא דְלַעֲלָא,
וּכְדִין נִיחָא אֲשַׁתְּכַח.

אֲנַפִּין דְּשְׂכִינָתָא שִׁית תְּקוּנִין אֲשַׁתְּכְּחִין
כְּהוּ, מִסְטָרָא דְשִׁית תְּקוּנִין דְזְעִיר אֲנַפִּין.
אִי תִימָא דְאִית תַּמָּן שְׁעָרִי. לָאוּ הָכִי.
אֲלֵא בְּזִמְנָא דְאַתְדַּבֵּק מְלַפָּא בְּשְׂכִינָתָא
בְּאֲנוּן נְשִׁיקִין דְרַחֲמִימוּתָא, מִתְנַהֲרִין שִׁית
אַתְרִין אֵלִין בְּאֲנַפְהָא, לְקַבֵּל שִׁית
אַחֲרֵנִין דִּילָהּ.

תְּקוּנָא קַדְמָאָה לְקַבֵּל ב' פְּאִין הָכָא
וְהָכָא.

תְּקוּנָא תְּנִינָא סַחְרֵנִי פּוּמָא עֲלָא וְתַתָּא.

תְּקוּנָא תְּלִיתָאָה תְּרִין אַרְחִין עֲלָא
וְתַתָּא.

301. בחוטם דאריך כתוב באד"ר קל, ע"ב, שיש בו ש"ה עולמות, וכולם מתדבקים בחוטם של ז"א, וכן מחדש
רבינו כאן שיש ג"כ ש"ה אורות בחוטם של נוקבא.

302. עי' יין הרקח קל, ע"ב, אות לד.

303. עי' ע"ה, פ"ג, עמ' סח, סע"ד: "ז"ה: דע כי כאשר או"א או זר"ן מסתכלים במצח.

304. תיקוני הפנים של השכינה, הם גילוי של רבינו, הגם שהדבר הוזכר בשער הכוונות דף מא, ע"א; כמו שכתב
רבינו לרבו (ע' לעיל הערה 282): "ענין שש תיקוני הנוק' נרמזו בדברי הארז"ל בענין ברכת כהנים בסוד שש
מעלות לכסא (מלכים א, י) ". כסא הוא רמז למלכות ושש מעלות, אלו הששה תיקונים, עין גם אד"ר דף קל

תקונא רביעאה תחות גרונא.

התקון הרביעי, תחת הגרון.³⁰⁵ [פנגר
תיקון ח' דו"א]

תקונא חמישאה אתר דבה מתפשטת
דיקנא באנפין בעלעין.

התקון החמישי, המקום שבו מתפשט
הזקן בפנים [של ז"א] על הלחיים.
[פנגר תיקון ד' דו"א]

תקונא שתיתאה תרין תפוחין.

התקון הששי, שני תפוחים. [פנגר
תיקון ה' דו"א]

פומא דשכינתא, בה אתחברת בה
במלכא בנשיקין דרחימותא בתרין שפון
סומקן. ורוחין דנפקין מפומין (עאלין)
[עילין] דא בדא. כדין מתדבקין תרוניהו
בדבקותא שלים.

הפה של השכינה, על ידו מתחברת
במלך בנשיקות של אהבה,³⁰⁶ בשתי
שפתים ארמות. ורוחות שיוצאות מהפה
שלם [של זעיר ונוקבא] נכנסים זה
בזה. אז מתדבקים שניהם בדבוק שלם.

שדים דילה דמפקין חלכא לכל סטר
מסטרך דנ"ה ודאי.

השדים שלה מוצאים חלב לכל צד,³⁰⁷
[והוא] מצד של נצח והוד [של ז"א]
ודאי.

עד הכא תקונין קימין בתקונא שלים.

עד כאן תקונים שעומדים בתקון שלם.
[מכאן והלאה תקונים שיהיו תלויים עד
לעתיד לבוא.]

קם אברהם סכא חסידא ואמר, קום
מטט' שרא רבא ואשלים תקונין
דשכינתא. ואבתרן יקום סכא דסבין

קם אברהם הזקן החסיד ואמר, קום
מטטרון השר הגדול, והשלם התקונים
של השכינה. ואחריו יקום זקן הזקנים

ע"ב. פח"ד סי' יט, עמ' קנו: "ושש הארות יש בפניה מבחינת תיקוני הדיקנא של ז"א, אבל הם אין בהם
שערות, אלא אותן המקומות שיש בהם התיקונים בז"א, יש הארה לבחינתם בנוקבא. ולפעמים נעשים ט".
305. באמת זה דומה לתיקון העשירי של אריך, שהשערות מכסות הגרון. ולא כתיקון השמיני של ז"א שמכסות
את העורף, אמנם ז"א בתיקונו בזמן שיהיה לו "ג תיקוני דיקנא, גם כן השערות תכסינה את הגרון ולא
העורף.

306. עי' ת"ז מזהר חדש קעא, ע"ב.

307. עי' אד"ז, רצו, ע"א.

קַדִּישָׁא עֲלָאָה אָדָם קַדְמָאָה לְאַשְׁלָמָא
תְּקוּנָא לְפָרְקָנָא דִּישְׂרָאֵל.

הַקְדוּשׁ הַעֲלִיּוֹן אָדָם הַרְאִשׁוֹן, לְהַשְׁלִים
הַתְּקוּן [שֶׁל הַאֲדָרָא] לְגֵאֵלֶת יִשְׂרָאֵל.

קָם מִטְט' שְׂרָא רַבָּא פְּתַח וְאָמַר, כִּה
אָמַר ה' הַשְּׁמַיִם כְּסָאֵי וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלֵי
(ישעיהו סו א). מֵאֵן זָכִי בְּהַאי, דְּאִיהוּ
סְהִדוּתָא עַל מְהִימְנוּתָא יְחֻדָּא עֲלָאָה.
תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָּא אִית בְּהָ אָרֶץ וְאִית בְּהָ
שְׁמַיִם. אָבֵל שְׂכִינְתָּא מִתְדַבְּקַת בְּהָ
בְּמִלְכָא בְּגוּפָא דִּילָהּ, דָּא תְּפָאֲרַת נוּפָא
דְּאִילָנָא, תְּמָן אֶתְחַבְּרַת בְּהָ בְּחַבְּרָא חַד.
וְאֶתְמַר בְּהָ הַשְּׁמַיִם כְּסָאֵי, דְּתְּפָאֲרַת
אִיהוּ כְּסָא. וְתְּמָן כְּמִרְאָה אָבֵן סְפִיר
דְּמוֹת כְּסָא (יְחֻזְקָאֵל א כו) וְדָאֵי.

קָם מִמְטְרוֹיִן הַשְּׂרָר הַגְּדוֹל, פְּתַח
וְאָמַר: כִּה אָמַר יְהוָה הַשְּׁמַיִם כְּסָאֵי
וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלֵי (ישעיהו סו,א). מִי זָכִי
בְּוָה, שְׂהוּא עֲדוּת עַל אֲמוּנַת הַיְחֻד
הַעֲלִיּוֹן? ³⁰⁸ בָּא וְרָאָה, הַשְּׂכִינְתָּה, יֵשׁ בְּהָ
אָרֶץ וְיֵשׁ בְּהָ שְׁמַיִם. ³⁰⁹ אָבֵל הַשְּׂכִינְתָּה
מִתְדַבְּקַת בּוּ בְּמִלְךְ בְּגוּפָ שְׁלוֹ, שְׂהוּא
תְּפָאֲרַת נוּף הָאִילָן, ³¹⁰ שְׁם הַתְּחַבְּרָה בּוּ
בְּחַבְּרָא אַחֲדָ. ³¹¹ וְנֹאמַר בְּהָ [בְּשְׂכִינְתָּה]:
הַשְּׁמַיִם כְּסָאֵי, שְׂתְּפָאֲרַת הוּא כְּסָא. ³¹²
וְשֵׁם: כְּמִרְאָה אָבֵן סְפִיר דְּמוֹת כְּסָא
(יְחֻזְקָאֵל א,כו), וְדָאֵי.

וּבְזַמְנָא דְּתְּפָאֲרַת לָא אֶתְחַבְּרַת בְּהִדְהָ, א'
אֶסְתַּלְקַת וְאֶשְׂתַּאֲרַת כְּסָא דְּאֶתְפְּסִיאַת
וְאֶמְרַת אֵל תְּרַאוּנִי שְׂאֲנִי שְׂחַרְחַרְתָּ (שִׁיר
א ו). אָבֵל בְּזַמְנָא דָּא' אֶתְחַבְּרַת בְּהִדְהָ

וּבְזַמְנָא שְׂתְּפָאֲרַת ³¹³ לָא מִתְחַבְּרַת יְחַד
עֲמָה, א' מִסְתַּלְקַת, וְנֶשְׂאֲרַת כְּסָא [מְלִשׁוֹן
כְּסוּי], [שְׂהַשְּׂכִינְתָּה] מִתְּפְּסִית וְאוּמְרַת:
אֵל תְּרַאוּנִי שְׂאֲנִי שְׂחַרְחַרְתָּ ³¹⁴ (שִׁיר א,ו).
אָבֵל בְּזַמְנָא שְׂא' מִתְחַבְּרַת עֲמָה, שְׂהוּא ³¹⁵

308. נראה שכאן הרמז הוא לרמח"ל עצמו, עיי' דבריו של אדה"ר להלן שבאים מיד אחר דברי מט"ט: זכאה חולקך וכו'. עיי' אד"ר עמ' רכח ע"א: "כתוב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל וגו' זכאין אתון צדיקיא דאתגלי לכון רזין דרזין דאורייתא דלא אתגליא לקדישי עליונין. מאן ישגח בהאי ומאן יזכי כהאי דהוא סהדותא על מהימנותא דכלא". ראה יין הרקח, אות יד סם.

309. עיי' זהר בראשית ח"א נ, ע"ב, שהם בחינת שכינה עליונה ותחתונה.

310. עיי' זהר ויקרא ח"ג, יז, ע"א.

311. יחוד ז"ן נקרא יחוד תפארת ומלכות.

312. עיי' זהר פקודי ח"ב, רמב, ע"ב.

313. דהיינו ז"א שהוא תפארת כדלקמן.

314. עיי' ת"ז בהקדמה ג' ע"ב.

315. י' ו' י' הם האותיות שמרכיבות את א'.

הַיְוִ"ה [כְּמִנְיָן] יו"י, אִזּוּ הוּא [נִקְרָא] כְּפֶא. הַשְּׁמַיִם כְּפֶא י - שְׁהוּא [שְׁמַיִם] - אִשׁ וּמַיִם, יְמִין וּשְׂמָאל, ³¹⁶ אִשׁ בְּשִׁכְנֵיהָ, מַיִם בְּזַעֲרֵי אֲנָפִין, ³¹⁷ הָרִי חֲבוּר שְׁלֵם. מִשָּׁם וְהִלָּאָה מִתְחַלְקִים הַעֲנַפִּים. אֲבָל הַיּוֹת שְׁהִתְחַבְּרוּ כְּאֶחָד בְּנוֹף [שֶׁל הָאֵילָן], אִזּוּ מִשָּׁם וְהִלָּאָה כָּל הַעֲנַפִּים הַיּוֹצְאִים מִשָּׁם בְּכֹל אֶחָד הֵם. לְפִיכֵךְ הַשְּׁכִינָה בְּכֹל אֲבָר וְאֲבָר [שֶׁל ז"א] נִקְשְׂרֵת בְּקֶשֶׁר אֶחָד. ³¹⁸ וְשְׁלֵמוֹת הַמְּלֻךְ הִיא הַשְּׁכִינָה. ³¹⁹ מִשָּׁם וְהִלָּאָה: וְהָאֶרֶץ הָדָם רַגְלֵי (יִשְׁעֵיהָ שָׁם, שָׁם). שְׁהָרִי בְּאֵלוֹ הַרְגָּלִים [נִצַּח וְהוֹד שֶׁל זַעֲרֵי אֲנָפִין] מִתְחַזְּקֵת וְדָאֵי לְהַבְנוֹת מֵהֵם. וּבֵא וְרָאָה, שְׁהָרִי לְמַטָּה בְּתוֹךְ הַגּוֹף מְסֻתָּבְבִים אֹרוֹת, בְּסוּד שֶׁל בְּנֵי מַעִים אֵלוֹ, ³²⁰ וְהִכַּל מִצַּד הַיְמִינִי, וְהִכַּל בְּעִבּוֹר הַשְּׁכִינָה הֵם.

אֲבָל בֵּא וְרָאָה, כְּאִן סוּד הַרְגָּלִים וְתִדְוִים, הוּא סוּד עֲלִיּוֹן. תִּדְוִים הֵם כְּלָלוֹת הַמְּדַרְגּוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת. ³²¹ הַרְגָּלִים כְּלָלוֹת הַמְּדַרְגּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת. ³²² וְסוּד

דְּאִיהוּ הַיְוִ"ה יו"י, כְּדִין אִיהוּ כְּפֶא. הַשְּׁמַיִם כְּפֶא י, דְּאִיהוּ אִשׁ וּמַיִם יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. אִשׁ בְּשִׁכְנֵתָא, מַיִם בְּזַעֲרֵי אֲנָפִין, הָא חֲבוּרָא שְׁלֵם. מִתְּמָן וְהִלָּאָה מִתְּפִרְשָׁאן עֲנַפִּין. אֲבָל פִּיּוֹן דְּכַנּוּפָא אִתְּחַבְּרוּ כְּחַד, כְּדִין מִתְּמָן וְהִלָּאָה כָּל עֲנַפִּין דְּנִפְקִין מִתְּמָן בְּכֹלְלָא חַד אֲנוּן. בְּגִין כֹּךְ שְׁכִינְתָא בְּכֹל אֲבָר וְאֲבָר אִתְּקַשְׂרֵת בְּקֶשֶׁרָא חֲדָא. וְשְׁלִימוֹ דְּמִלְכָא שְׁכִינְתָא אִיהִי. מִתְּמָן וְהִלָּאָה וְהָאֶרֶץ הָדָם רַגְלֵי, דְּהָא בְּאֲנוּן רַגְלִין אִתְּתַקְּפֵת וְדָאֵי לְאִתְּבַנְיָה מִנְיָהּ. וְתָא חֲזִי דְּהָא לְתַתָּא בְּגוֹ גּוּפָא מְסֻתָּחֲרֵן נְהוּרִין, בְּרָזָא דְּאֲנוּן בְּנֵי מַעִים. וְכִלְיָא מְסֻטְרָא דִּימִינָא, וְכִלְיָא בְּגִין שְׁכִינְתָא אֲנוּן.

אֲבָל תָּא חֲזִי הֵכָא רְזָא דְּרַגְלִים וְיָדִים, רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ. אֲבָל יָדִים אֲנוּן כְּלָלָא דְּדַרְגִין עֲלָאִין, רַגְלִים כְּלָלָא דְּדַרְגִין תַּתְּאִין. וְרְזָא דְּמִלְיָה יָדִים אִתְּמַר בְּהוּ

316. זהר פנחס ח"ג, רמג, ע"ב.

317. זהר לך לך ח"א, פ, ע"א.

318. עי' ת"ז תי' לט, ע"ב; עי' לעיל תיקון מא, ד"ה והא מט"ט... ובכל ספירה וספירה ובכל אבר ואבר תמן שכינתא"; שם תי' מב, ד"ה והא רב המנונא, והערה 6 שם.

319. ת"ז תי' ד, יט, ע"א; קל"ח פתח קיט.

320. עי' אד"ז, רצו, ע"א, ויין הרקח אות יט שם.

321. עי' עליל תחילת תיקון טו.

322. עי' פח"ד, שערי רמח"ל עמ' קמה: "אצבעות הידים הם התפשטות החסדים וגבורות לחמשה. ועוד הם כללות ספירות הפרצוף העליון, שמהם יוצא התחתון, ואצבעות הרגלים הם שורש הפרצוף התחתון היוצא מהעליון".

הַדְּבָר, הַיְדִים נְאֻמְר לְגַבִּיהֶן: שְׂאוּ יְדִיכֶם קַדִּישׁ (תהלים קלד, ב). דְּהָא יְדִין אַתְחַזְיִן לְסַלְקָא לְעֵלָא. וְעֵשֶׂר אֲצַבְעֵן אַנּוּן רְזָא דְעֵשֶׂר סְפִירָן דְלְעֵלָא, דְמַנְיָהּוּ אַתְעֵבִיד דְיוּקְנָא לְתַתָּא. אֲצַבְעֵן דְרַגְלִים אַנּוּן כְּלָלָא דְעֵשֶׂר סְפִירָן דְלְתַתָּא, דְמַנְיָהּוּ נְפֻקִין ע"ס בְּדְיוּקְנָא דְלְתַתָּא מַנְיָה. בְּגִין כּוּן עֵשֶׂר אֲצַבְעֵן דִּידִין אַנּוּן כְּלָלָא דְעֵשֶׂר סְפִירָן דְאִימָא, דְמַנְיָהּוּ נְפֻקוּ ע"ס דְזַעִיר אַנְפִּין. עֵשֶׂר אֲצַבְעֵן דְרַגְלִין, כְּלָלָא דְעֵשֶׂר סְפִירָן דְזַעִיר אַנְפִּין דְמַתְמָן נְפֻקַת שְׂכִינְתָא.

עַד הֵכָא אֲשַׁתְּלִימוּ רְזִין בְּדְיוּקְנָא עֲלָאָה, דְיוּקְנָא דְאָדָם. דְכֵלָא דְאִיְהוּ מַסְטֵר קַדִּישָׁא בְּכֵלָלָא דְגּוּפָא דָא אַתְפְּלִיל. וְאִפְלוּ מְלָאכִי עֲלָאִי כְּלָהוּ בְרְזָא דְגּוּפָא אָדָם אַתְפְּלִילוּ. אֲבָל סְטֵרִין אַחֲרָנִין לִית אַנּוּן בְּכֵלָלָא דְגּוּפָא קַדִּישָׁא דָא. דְהָא כַּד נְפִיק רְזָא דְאָדָם לְעֵלְמָא אַנּוּן אַתְדַּחֵי לְבָר וְלָא קְזִמִּין בְּצִיּוּרָא, אֲלָא דְחִיוּן בְּעִירָן וְרַמְשִׁין. צִיּוּרִין בִּישִׁין מִשְׁנֵן דָא מִן דָא, מַסְטֵרָא דְב"ן דְאִיְהוּ בְּהַמ"ה, וְלָא מַסְטֵרָא דְאָדָם כְּלָל. אֲבָל כָּל אַנּוּן דְסֵטֵר קַדִּישָׁא, כְּלָהוּ בְּגּוּפָא דָא כְּלִילָן וְדָאִי. וְשְׂכִינְתָא אִיְהִי קְשׁוּרָא יַחַדָּא

עַד כָּאן הַשְׁלֵמוּ הַסּוּדוֹת עַל פִּי הַדְּיוּקָן הָעֲלִיּוֹן, דְיוּקָן שֶׁל אָדָם. שֶׁכָּל מִי שֶׁהוּא מִצַּד הַקְּדוּשָׁה, נִכְלָל בְּכֵלָל הַגּוּף הַזֶּה, וְאִפְלוּ מְלָאכִי עֲלִיּוֹן, כֻּלָּם נִכְלָלוּ בְּסוּד שֶׁל גּוּף הָאָדָם.³²⁴ אֲבָל סְטֵרִין אַחֲרָנִין אֵינֶם בְּכֵלָל הַגּוּף הַקְּדוּשׁ הַזֶּה. שֶׁהֲרִי כְּאִשֶׁר יֵצֵא סוּד שֶׁל הָאָדָם לְעוֹלָם, הֵם נִדְחוּ לַחֲוּץ,³²⁵ וְאֵינֶם נִמְצָאִים בְּצוּרָה [שֶׁל הָאָדָם], אֲלָא [בְּצוּרָה] שֶׁל חַיּוֹת בְּהֵמוֹת וְרַמְשִׁים. צוּרוֹת רְעוֹת מְשֻׁנוֹת זו מִזוּ, מִצַּד שֶׁל [סְפִירוֹת] ב"ן שֶׁהוּא [כְּמַנְיָן] בְּהַמ"ה, וְלֹא מִצַּד שֶׁל אָדָם [מ"ה] כְּלָל. אֲבָל כָּל אֵלוֹ שֶׁהֵם מִצַּד הַקְּדוּשָׁה, כֻּלָּם נִכְלָלִים בְּגּוּף הַזֶּה וְדָאִי.

מ"ש "סוד עליון", מובן עכשיו, שיש לשכינה קשר מיוחד לא רק לחזה (הכסא של הפסוק) של ז"א אלא גם לרגלים שלו.

323. מ"ש "סוד עליון", מובן עכשיו, שיש לשכינה קשר מיוחד לא רק לחזה (הכסא של הפסוק) של ז"א אלא גם לרגלים שלו.

324. עי' ת"ז תי' לח, עט, ע"א, ועי' פח"ד סי' קב, ואגרות פח"ד, שער' עמ' שסח, סי' ט.

325. הס"א נדחת בחוץ, עי' קל"ח פתח לז עמ' קמא: "יש הס"א שהיא היפך ממה שנתקן, והיינו מה שנדחה מן הספירות"; שם פתח מז, עמ' קסח, ועי' פח"ד סי' לה, עמ'קעו, וסי' לח, ועי' לעיל הערות 48-49.

והשכינה היא קשר היחוד של הכל.³²⁶
 שחרי בזמן שהקדוש ברוך הוא
 והשכינה מתחברים באחד, או נודע
 היחוד העליון שהכל אחד, מהתחלת
 הכל עד סיום הכל.

בא וראה, בזמן שהם מתחברים ביחוד
 אחד באחד, מתחלה התשוקה
 להתעורר, ונמלטת מכל האברים. והכל
 נכלל למעלה, באותו מח עליון.^{326*}
 ומשם יורד למטה עד אותם שני ריחים
 [נצח והוד],³²⁷ [והכל] נתקן שם בסוד
 של ימין ושמאל. ואחר כך [הכל] יורד
 לצדיק [יסוד], בסוד האמצע. ואז
 הדברים מתחברים זה בזה [זיווג
 היסודות], מצד הוֹכֵר ומצד הנקבה.
 ובא וראה, ההתעוררות עולה מצד
 הוֹכֵר עד למעלה למעלה [לחכמה
 סתימאה], כמו בן [ההתעוררות] מצד
 של הנקבה. ואחר כך יורד למטה
 [ליסוד]. [פלומר], עולה אור מלמטה
 למעלה, יורד אור מלמעלה למטה,
 ומתקשר הכל בקשור אחד. והנקבה
 היא מקום לזכר ממש.³²⁸ ואז הכל
 מתקשר ביחוד אחד, שאין שם פרוד
 כלל. ברוך הוא ברוך שמו לעולם
 ולעולמי עולמים.

דכלא. דהא בזמנא דקדשא בריהו הוא
 ושכינתיה מתחברין בחדא, כדין
 אשתמודע יחודא עלאה דכלא חד,
 משירותא דכלא עד סיומא דכלא.

תא חזי בזמנא דאנון מתחברין ביחודא
 חד בחדא, שרי תיאובתא לאתערא
 ונטיל מפל שיפין. וכלא אתפליל לעלא
 בההוא מחא עלאה. ומתמן נחית לתתא
 עד אנון תרין ריחיא ואתתקן תמן ברזא
 דימינא ושמאלא. לבתר נחית בצדיק
 ברזא דאמצעייתא. כדין מתחברין מלין
 דא בדא מסטרא דדכורא ומסטרא
 דנוקבא. ותא חזי אתערוותא סליק
 מסטרא דדכורא עד לעלא לעלא, והכי
 מסטרא דנוקבא. ולבתר נחית לתתא.
 סליק נהירו מתתא לעלא. נחית נהירו
 מעלא לתתא. ואתקשר כלא בקשורא
 חדא. ונוקבא אתר לדכורא איהי ממש.
 וכדין אתקשר כלא ביחודא חדא, דלית
 תמן פרודא כלל. בריהו הוא בריהו שמה
 לעלם ולעלמי עלמין.

326. כולל גם הצד הקדושה וגם הצדדים האחרים, עי' ת"ז לט, עט, ע"ב, עי' קל"ח פתח מח, ופתח קלו-קלו.

326*. עי' ע"ח, ש"כג, פ"ו, עמ' קח, סע"ב; ועי' פח"ד, סי' פה.

327. עי' קל, ח, פתח קיד.

328. עי' זחר ויקהל ח"ב ר"ז ע"א; עי' לעיל סו.

קָם סָבָא דְסַבִּין אָדָם קַדְמָאָה פִּתַח
וְאָמַר, זַפְאָה חוּלְקוֹן וְכוּ'. עֲלֵךְ כְּתִיב

קָם וְקָן הַזְּבָנִים אָדָם הַרְאִישׁוֹן,
פִּתַח וְאָמַר, אֲשֶׁרִי חֲלֻקָּךְ וְכוּ'. עֲלֵךְ

הַנְּשֹׂאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַיִם קְדוֹשׁ
יֹאמֶר לוֹ (ישעיה ד ג). דְּשֹׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא
בְּזַמְנָא דְנַחְתִּין לְעֲלָמָא, מִתְפָּרְשָׁאן
מֵאַתֵּר עֲלָאָה דְלַהוֹן, כְּמֵאן דְאָזִיל לְאַתֵּר
רַחֲיִיק. אֲבָל אַנְתָּ אַף עַל גַּב דְאַנְתָּ
בְּעֲלָמָא, לִית אַנְתָּ מִתְפָּרֵשׁ מִשְׁכִּינְתָּא
כְּלָל. כְּגֹנָא דְמֹשֶׁה רַעֲיָא מִהֵימְנָא,
דְאַתְמַר בֵּה וְאַתְהָ פִּה עֵמֵד עֵמְדִי (דברים
ה כח). וּבִתְקוּנִין אֲלִין יִזְכּוּן יִשְׂרָאֵל
לְכַמָּה נִהִירוּ עֲלָאָה עַל יַדְךָ וְכוּ'.

כְּתוּב: הַנְּשֹׂאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַיִם
קְדוֹשׁ יֹאמֶר לוֹ (ישעיה ד ג). שֹׂשׂוֹר בְּנֵי
הָעוֹלָם, בְּזַמְנֵי שְׂיֹרְדִים לְעוֹלָם, נְפָרְדִים
מִמְקוֹם הָעֲלִיּוֹן שְׁלָהֶם, כְּמִי שְׁהוּלְךָ
לְמִקוֹם רַחוּק. אֲבָל אַתְהָ [הַרְמַח"ל] אַף
עַל פִּי שְׂאֵתָה בְּעוֹלָם, אִין אַתְהָ נְפָרְדִ
מִהַשְׁכִּינָה כְּלָל, כְּמֹו מֹשֶׁה [רַבְנֹו] הַרְוֵעָה
הַנְּאִמָּן, שְׁנֹאמַר בּוֹ: וְאַתְהָ פִּה עֵמֵד עֵמְדִי
(דברים ה, כח). וּבִתְקוּנִים אֲלָה יִזְכּוּ
יִשְׂרָאֵל לְהַרְבֵּה אֹזֵר עֲלִיּוֹן עַל יַדְךָ וְכוּ'.

קָמוּ כְּלָהוּ וְאָמְרוּ בְּרִיךְ אַנְתָּ וְכוּ'.

קָמוּ כְּלָם וְאָמְרוּ, בְּרוּךְ אַתְהָ [הַרְמַח"ל]
וְכוּ'.

סְלִיק קָלָא חֲדָא וְאָמַר עֲלָמִין עֲלָמִין
וְכוּ'. זַפְאָה חוּלְקוֹהוֹן דְיִשְׂרָאֵל וְכוּ'
בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

עֲלָה קוֹל אֲחֵד וְאָמַר, עוֹלָמוֹת
עוֹלָמוֹת וְכוּ'. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
וְכוּ', בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

[עַד כְּאֵן הַאֲדָרָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה]